

A Pannónia Kulturális Központ és Könyvtár megújult és mozaikkal díszített lépcsőjének átadásával egyidejűleg véget ér négy év munkája, amiről szeretnék önöknek leplezetlen őszinteséggel beszámolni. Ha szabad egy vallomást tenni, én most egyszerre vagyok **büszke, csalódott és reményteli** hangulatban.

Büszkeség

Nem tudhatom, hogy a Veszprém-Balaton 2023 Európa Kulturális Fővárosa programban részt vett-e sikeresebb civil szervezet, mint a Balatonalmádi Aranyhíd Polgári Egyesület. Azt viszont tudom, hogy az elért eredményeire az egyesület méltán lehet büszke! Első sikeres projektünk, a Döme Péter által készített hídpillér falfestmény volt. A festmény mementót állít az egykor Veszprémet és Alsóörsöt összekötő vasútvonalnak. Az alkotás mára állandó dekoratív eleme lett Balatonalmádinak. Átadására 2021. október 1-én került sor. Ezt követően az Európa Kulturális Főváros program támogatta még a verses kiadványunk megjelenését, filmzene fesztiválunkat, és kilenc szürke lépcső színes, köztéri műalkotássá alakulását.

Büszke vagyok az itt élő városlakókra is, akik igazi polgárok közösségévé váltak, akik képesek összefogni a közös célért. Nagyon nehezen írható le, amit az itt alkotó művészeknek önök adtak. Az almádiaktól nem csak áramot és vizet kaptak, vittek nekik almát, kávé, süteményt. Ebédre hívták őket, ha kellett fuvarozták, vagy éppen biciklit kölcsönöztek nekik. De kaptak még Önöktől más fontos dolgokat is: szép szavakat, támogató dicséretet, őszinte szeretet és barátságot. Egy-egy nap végén, ők mesélték aznapi élményeiket én meg hitetlenkedve hallgattam őket, miközben dagadtam a büszkeségtől. Attól a csapattól, melynek tagjai a Csikász lépcső védett állatait, az Erődtemplom melletti geometrikus virágokat, a Zeneiskola zongorabillentyűit festették, a következőket levelet kaptuk: *„Kedves balatonalmádi és vörösberényi polgárok, helyi boltosok, Aranyhíd Egyesület! Korábbi munkáink helyszíneiről alig emlékszünk ahhoz hasonló szeretetre és kedvességre, amit tőletek kaptunk. Csupa jó szó, biztatás és köszönet kísérte a kilencnapos ott-tartózkodásunk, bárhova bekopogtattunk vízért, áramért – kizárólag maximális odaadást és segítő szándékot tapasztaltunk. Külön köszönet illeti Szenteleki Gábor egyesületi koordinátort az aktív közreműködésért, Czompó Gábor egyesületi főintendánst a folyamatos buszgatásért és Dukai-Nagy Gergely elnököt a végtelenül korrekt és gyors ügyintézésért. Továbbá kötelező megemlítenünk Miklós bátyót – a „grillkirályt”, a Horváth ABC boltosait, a Csikász-ház lakóit, és a városüzemeltetési dolgozókat a végtelen odaadásukért, szívesseikért. Reménykedünk abban, hogy jó sokáig örömtöket lelitek munkáinkban. Továbbá nagyon reméljük, nem utoljára találkozhattunk ezzel a vendégszeretettel, mert bízunk abban, hogy a mostani tevékenységünkkel*

rászolgáltunk a további együttműködésre. Üdvözl benneteket: a szolnoki FESS Kompánia

Legelőször 2019 őszén olvastam Veszprém sikeres EKF-es pályázatát. Azon kívül, hogy a pályázati füzetet tele tettem felkiáltójellel, kérdőjellel, kihúzásokkal, két dolgot jegyeztem le. Az egyik lap tetejére felírtam, „színes lépcsők” - ezt jó volna megvalósítani. A másik, hogy Balatonalmádinak a kulturális főváros programsorozata már csak földrajzi helyzeténél fogva is óriási lehetőség, amit maradéktalanul ki kell használnia!

A színes lépcsők program jelentem, megvalósult. Több is lett, mint amire számítottam. Olyan köztéri műalkotásokká váltak, melyek vonzzák a tekintetet. Turisztikai vonzerő lett, éppen egy hete szervezték az első színes lépcsők túrát lelkes almádi polgárok. Nagyon örülök, hogy mint látványosság, idegenforgalmi nevezetességgé, célponttá váltak a város lépcsői. Erősíti a helyi identitást, hiszen sok esetben lehet találni olyan embereket az aluljáró lépcsőjénél, akik a város múltjáról beszélgetnek, olvassák hozzá az évszámokat. Tájékoztató és találkozási pontokká is váltak, egyre többször hallani, hogy melyik lépcsőnél legyen a randi. Mindegyik lépcső egyedi közösségi térré változott.

Csalódottság

Az egyesület sikerei mögött mégis ott bujkál bennem a **csalódottság** érzése. (József Attilát idézve): „Érted haragszom, nem ellened.”)

Csalódott vagyok, mert elsősorban azt szerettem volna, ha a város ér el minél nagyobb sikereket! Szinte napra pontosan négy évvel ezelőtt ebben az épületben ültünk le közel harmincan – különböző egyesületek, civilek, hogy elkezdjük az EKF-fel kapcsolatos együtt gondolkodást. Még abban az évben - 2019-ben -, ötleteinket közös prezentáció keretében bemutathattuk az EKF akkori vezetőinek, később a frissen kinevezett felelős kormánybiztosnak is. (Hogy csak pár remek ötletet említsek ezek közül: biciklista/masiniszta, nemzetközi akadályverseny Veszprémtől a Wesselényi strandig, slowlyFest, utcaszínház, bunkerprojekt.) Jobbnál jobb elképzelések, amik sajnos nem valósulhattak meg. Pedig minden ötlet mögött rengeteg önzetlen munka állt. El kell mondanom önöknek, mert az igazsághoz tartozik, hogy volt olyan időszak is 2020 táján, amikor úgy tűnt, Balatonalmádban nem lesz semmilyen EKF-es program, mintha a mi egyesületünkön kívül másokat nem érdekelt volna ez a lehetőség. Azt is el kell mondanom, mert tényszerű, hogy ezen a mélyponton nagyon sok segítséget kapott a város és az ekkorra megmaradt pár aktív személy Kontrát Károly országgyűlési képviselő úrtól. Ezúton is köszönjük bátorító szavait, tettvagyát, a közösségért tett önzetlen segítségét. Bár a sikeres részvétel érdekében kértük, és ígéretet is kaptunk a városvezetőktől, nem alakult EKF-es munkacsoport, mely szervezet

koordinálta, segítette volna az itt élők lelkes csoportjait. 2022. január 20. napján, közösségi oldalán, erről így írt egy akkor még önkormányzati képviselő: *„Az Aranyhíd Egyesület 2019-től többször is megpróbálta, hogy az EKF-nek saját – társadalmi megbízatással bíró – képviselője legyen a városban, ezt azonban a képviselő testület nem támogatta. Ez nagy hiba volt, mára bebizonyosodott. A város vállalta magára az ötletek összefogásának feladatát, ebből azonban nem jött ki igazából semmi.”* Aztán így folytatja: *„A mi eredményeink: A város pályázott a kolostor kertjének rendbetételére, és nyertünk 120 millió forintot. Az EKF támogatja a Vers a Peronon programsorozatot, valamint a mozdonyportré létrejöttét, mely ötletek az Aranyhíd Egyesület ötletei, szervezésében és finanszírozásában valósultak meg...”* Talán még mindig nem késő, hogy kinevezzünk egy szervezőt, aki összefogja a munkát, hiszen az utolsó utáni pillanatban vagyunk.” A most idézett sorokat azért tartottam lényegesnek megosztani önökkel, mert egyrészt jól mutatja be az akkori fejetlenséget, másrészt azért is tartottam fontosnak elmondani, mert minden szava igaz.

Az egy másik, de ugyanolyan fontos kérdés, hogy az azóta eltelt időszak alatt vajon miért nem neveztek ki legalább egy referenset? Mindennek következménye, hogy az EKF programból még az előző városvezető idejében megnyert kolostor kert felújításán és a színes lépcsőkön kívül semmilyen más maradandó épített dolog nem jött létre településünkön.

Balatonalmádi a Veszprém-Balaton 2023 Zrt. egyik legnagyobb részvényese. Az igazgatóságba delegált tagokat sorra változtatta, súlytalan emberekkel töltötte fel, vagy valódi jogosítványok nélkül nevezte ki őket. Balatonalmádinak a földrajzi fekvés szempontból is Veszprém után a második legsikeresebb városnak kellett volna lennie a Veszprém-Balaton 2023 Európa Kulturális Fővárosa programban. A város kudarcot vallott.

Sajnálatos az is, ahogyan a város kafei módon félreértelmezi az együttműködés fogalmát és olyan direktívát fogalmaz, és követel meg aláírni lokálpatrióta civilektől, ami teljeséggel abszurd és betarthatatlan. Mindezt szatirikusan „*együttműködési megállapodásnak*” nevezi. Ilyen alkalmakkor néha úgy éreztük magunkat, mintha Bohumil Hrabal groteszk, szürrealista világába csöppentünk volna.

Ady Endre soraival:

Elvadult tájon gázolok:

Ős, buja földön dudva, muhar.

Ezt a vad mezőt ismerem,

Ez a magyar Ugar.

Remény

Most mégis, a hangulatom alapvetően **reményteli**.

Mert az ember a többi élőlénytől megkülönböztető tulajdonsága, hogy hisz. Ha nem hinnénk a jövőben, nem fecsérelnénk az időnket lépcsők felújítására, színesítésére sem. A PKKK lépcső színesebbé tételét nekem első ízben Sáray Anna, az intézmény akkori vezetője javasolta, aki ennek a háznak nem csak a lelkével törődött, hanem a korpusza is érdekelt. A régi lépcsőre még talán sokan emlékeznek. Töredezett, ütött-kopott, szigetelés nélküli balesetveszélyes volt, talán még ma is halljuk, ahogyan lábunk alatt recseg-ropog a csempe. A régi járólap alá nem csak a repedéseken keresztül, de oldalról is alá folyt a víz, ugyanis nem volt a lépcső oldalának lábazata sem, ami folyamatosan rongálta az oldalsó szerkezetet is. Bár az Aranyhíd Egyesület vállalt feladata csupán a függőleges részek mozaikkal való burkolása lett volna, önként magunkra vállaltuk az itt található összes járólap, szigetelés és fuga költségét is, (mindösszesen) másfél millió forint értékben. Arról is szeretném önöket tájékoztatni, hogy nem ez az egyedüli lépcső, ahol a Balatonalmádi Aranyhíd Polgári Egyesület önként többletköltségeket vállalt magára a lépcsők felújítása érdekében.

Köszönjük a városgondnokság igazi együttműködését, különösen Agg Z. Tamás úrnak, köszönjük Szathmáry Zsolt építész úr hozzájárulását, Hatala Péter képzőművésznek, hogy elkészítette ezt az izgalmas művet, a PKKK-nak, kiemelve Magyar Kingának és Trunk Zsuzsának szíves támogatását, Bognár Balázs burkoló munkáját, az önkormányzat együttműködését, a Három Majom Bisztró türelmét, és természetesen az egyesület tagjainak áldozatos munkáját.

Bizakodó vagyok azért is, mert itt van velünk Navracsics Tibor miniszter úr. Igazából folyamatosan velünk volt, végig kísért utunk során. Velünk volt 2020. legelején, rögvest kormánybiztosi kinevezése után, amikor ötleteinkkel ostromoltuk, ő avatta fel a hídpillér falfestményt 2021-ben, fővédnöke volt a filmzene fesztiválnak, és keretbe foglalva nem csak az első, de egyesületünk utolsó EKF-es momentumában is részt vállal.

Mai találkozásunk részleteiről pár héttel ezelőtt beszélgettünk. Örömmel gratuláltam, hogy a Magyar Falu Program és a Modern Városok Program után kezdeményezte a kisvárosokat célzó fejlesztési programok támogatását. Mert ezek a települések az elmúlt évtizedekben kicsit valóban háttérbe szorultak a források elosztásánál. Meggyőződésem, hogy Balatonalmádi következő, nagy lehetősége az EKF után a Magyar Kisváros Program lesz. Éppen ezért felajánlottam, hogy a Balatonalmádi Aranyhíd Polgári Egyesület szívesen részt vesz a program kidolgozásában, és reményemet fejeztem ki, hogy Balatonalmádi a program egyik zászlóshajója lehet a jövőben.

Sokan cselekedni félnek, én a tétlenségtől tartok. A cselekvés a vágyott és az adott helyzet között észlelt lényeges különbség következménye, amit a probléma felbukkanása jelez. A probléma megoldásához néha nem kell más, csak képzelet,

kreativitás, és persze sok munka. Talán érthető, ha az itt élők negyven év után nem szeretnék újabb évtizedet várni, hogy az utcák jó minőségű burkolatot kapjanak. Szeretnék, ha öt éven belül megoldódna az ivóvízellátás modernizációja és a szennyvízelvezetés problémája. Szeretnék, ha a város rendelkezne olyan épülettel, ahol helytörténetét büszkén mutathatná be az ide érkezőknek – alig hiszem, hogy van még egy ekkora város múzeum nélkül. Büszkék vagyunk az itt lakó művészekre, képzőművészekre, írókra, költőkre, tudósokra, zenészekre. Elodázhatatlan, hogy méltó helyen mutathassák be alkotásaikat, az önkormányzatnak minél előbb nívós képzőművészeti gyűjteménnyel kell rendelkeznie. Jó lenne úgy belépni a városháza épületébe, hogy ne a '90-es évekbe érezzük magunkat. Hogy végre elkészülhessenek a várva várt körforgalmak, legyen vásárcsarnokunk, folytatódjon Lozsánta fejlesztése, bátran merjünk nyúlni a Balaton-parti sáv fejlesztéséhez, hogy végre tudatosodjon az is, hogy a magtár és a kolostor visszaszerzése nem cél, hanem eszköz volt. És még sokáig sorolhatnám közös vágyainkat. Szeretnék, ha ezután Balatonalmádi nem elégedne meg a morzsákkal. Ugyanakkora fejlesztési forrásokat akarunk, mint Várpalota vagy Balatonfüred! Konkrét feladatnak tartjuk, hogy a következő önkormányzati ciklus végéig 20 milliárd forint állami támogatás és ugyanekkora összegű befektetési tőke érkezzen városunkba az üzleti életből is. Közös vágyaink elérése érdekében megkértem miniszter urat, hogy a Magyar Kisváros Program bemutatása Balatonalmádiban történhessen meg először. A program bemutatásának pontos időpontját még nem, de helyszínét már megtaláltuk. A szálloda szívesen vállalja a házigazda szerepét.